

odsada vježbati po francuskom regulamentu. No još je značajnije, da je Marmont namjeravao uvesti u Iliriji uz francuski još i hrvatski (ilirski) jezik kao službeni u vanjskoj službi, naime u saobraćaju sa strankama i u domaćem djelokrugu, dok je francuski trebao da bude uveden samo u glavne urede, naročito u dopisivanju s centralnom vladom u Parizu, kojoj bješe Ilirija podvrgnuta samo u vojničkim i financijskim poslovima. Marmont je poznao hrvatski jezik od svoga trogodišnjega boravka u Dalmaciji, a naročito je zavolio dubrovački govor, pače za pouku francuskih vojničkih časnika u hrvatskom jeziku pozove Marmont iz Dubrovnika u Ljubljanu mladoga opata Antu Sivrića. Namjera maršalova, da i hrvatski jezik steče značaj službenoga, dala se ostvariti jedino uz pomoć domaćih sinova, dašto vještih objema jezicima. Stoga se u prvom redu pokazalo potrebnim što prije organizirati u tom pravcu školstvo u čitavoj Iliriji, koje Marmont usavrši na osnovi rada Dandolovala tako, da je razlikovao tri vrsti škola: osnovne, gimnazije i liceje, te centralne škole. Osnovnih ili pučkih škola za dječake treba da ima svaka općina, a za djevojke samo glavno mjesto u kotaru. Uza to otvorene su i dvije obrtne škole, naime za kovače i stolare, i to u Ljubljani i u Zadru. Nadalje je uređeno 25 nižih gimnazija (u Hrvatskoj i Dalmaciji: na Rijeci, u Senju, Karlovcu, Skradinu, Trogiru, Šibeniku, Spljetu, Krku, Zadru, Hvaru, Makarskoj, Dubrovniku i Kotoru), devet liceja ili viših gimnazija (na Rijeci, u Karlovcu, Zadru i Dubrovniku). Centralne ili visoke škole bile su otvorene u Ljubljani i u Zadru, i to za apsolvante licejske, dok su seminari senjski i spljetski određeni za odgoj svećeničkoga podmlatka. U osnovnim je školama bila obuka samo na materinjem jeziku, a tako od česti i u nižim gimnazijama, a jedino liceji i centralne škole imale su nastavni jezik francuski ili talijanski. Raspored predmeta za sve tri vrsti škola u glavnom se podudarao s onim Dandolovim, a tako i osposobljenje onih, koji su dovršili centralne škole. Školstvo je većim dijelom započelo djelovati već u novembru 1810., kad je i mjesto Dandolovala lista „Kraljski Dalmatin“ Marmont uzeo izdavati u Ljubljani svoje službene novine „Télégraphe officiel des provinces Illyriennes“ na francuskom, talijanskom, njemačkom i hrvatskom (ilirskom) jeziku. Međutim prava i konačna organizacija Ilirije uređena je Napoleonovim dekretom tek 15. aprila 1811. (décret sur l'organisation de l'Illyrie) već poslije odступа Marmontova (u februaru 1811.).